

เอกสารอ้างอิง

- ✓ ดวงพร กันธ โสคติ. 2530. จุลชีววิทยาอุตสาหกรรม : ผลิตภัณฑ์จากจุลินทรีย์. สำนักพิมพ์ โอเคียนส โตร์. กรุงเทพมหานคร.
- ✓ ชีร โสคติ มณี โสคติ. 2537. อาหารเลี้ยงเชื้อที่เหมาะสมของหัวเชื้อ *Bacillus subtilis*. ปัญหา พิเศษ. คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ✓ ประไพศรี สมใจ. 2538. การผลิตสารชีวภาพมีฤทธิ์ต้านเชื้อราโรคพืชจากเชื้อ *Bacillus subtilis* ในระดับห้องปฏิบัติการ. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร.
- ✓ สมใจ เอี่ยมพรรณ์. 2531. ศึกษาการผลิตสารปฏิชีวนะจากจุลินทรีย์ที่แยกได้และผลของสารปฏิชีวนะต่อการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียที่ทำให้เกิดโรคในสัตว์. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ✓ สมใจ ศิริโชค. 2537. เทคโนโลยีการหมัก. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.
- ✓ สายสนม เอนกผลิน. 2535. การคัดเลือกเชื้อแอคติโนมัยซีท์ที่สร้างสารปฏิชีวนะยับยั้งเชื้อราสาเหตุโรคพืชบางชนิด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จุลชีววิทยา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ✓ สุขล แก้วพรหม. 2539. การศึกษาการควบคุมโรคข้าวแบบชีววิธีโดยจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ *Bacillus subtilis* ในระดับห้องปฏิบัติการ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ✓ สุชาดา กุชชัยสิทธิ์. 2535. การผลิตสารปฏิชีวนะจากเชื้อ *Bacillus subtilis*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีชีวภาพ) สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ คณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรพิน ภูมิภมร และสมใจ เอี่ยมพรรณ์. 2532 ก. การผลิตสารปฏิชีวนะเพื่อใช้ในอาหาร สัตว์และการยับยั้งการเจริญของจุลินทรีย์ที่เป็น โรคในสัตว์เศรษฐกิจ : การควบคุม การผลิตสารปฏิชีวนะจากจุลินทรีย์ที่คัดเลือกได้โดยสารอาหารคาร์บอน.
ว. วิทยาศาสตร์เกษตร. 22 (1) : 1-18.
- อรพิน ภูมิภมร และสมใจ เอี่ยมพรรณ์. 2532 ข. การผลิตสารปฏิชีวนะเพื่อใช้ในอาหาร สัตว์และการยับยั้งการเจริญของจุลินทรีย์ที่เป็น โรคในสัตว์เศรษฐกิจ : การควบคุม การผลิตสารปฏิชีวนะจากจุลินทรีย์ที่คัดเลือกได้โดยสารอาหารไนโตรเจน.
ว. วิทยาศาสตร์เกษตร. 22 (1) : 66-79.

- Aharonowitz, Y. and Demain, A.L. 1979. Nitrogen nutrition and regulation of Cephalosporin production in *Streptomyces clavuligerus*. *Can. J. Microbiol.* 25 : 61-67.
- Aharonowitz, Y. 1980. Nitrogen metabolite regulation of antibiotic synthesis. *Ann. Rev. Microbiol.* 34 : 209-233.
- A.O.A.C. 1990. Official Methods of Analysis of the Association of Official Analytical Chemists 15th ed. The Association of Official Analytical Chemists. Inc. Virginia. 648 pp.
- Bernheimer, A.W. and Avigad, L.S. 1970. Nature and properties of a cytolytic agent produced by *Bacillus subtilis*. *J. Gen. Microbiol.* 61 : 361-369.
- Besson, F., Chevanet, C. and Michel, G. 1987. Influence of culture medium on the production of iturin A by *Bacillus subtilis*. *J. Gen. Microbiol.* 133 : 767-772.
- Brana, A.F., Wolfe, S. and Demain, A.L. 1985. Ammonium repression of cephalosporin production by *Streptomyces clavuligerus*. *Can. J. Microbiol.* 31 : 736-743.
- Buchanan, R.E., Gibbons, N.E., Cowan, S.T., Holt, J.G., Liston, J., Murray, K.G.E., Niven, C.F., Rovin, A.W. and Stanier, R.Y. 1974. *Bergey's manual of determination bacteriology*. 8th ed. Baltimors : Williams and Wilkins.
- Byrne, K.M. and Greenstein, M. 1986. Nitrogen repression of gilvocarcin V production in *Streptomyces arenae* 2064. *J. Antibiot.* 39 : 594-599.
- Chevanet, C., Besson, F. and Michel, G. 1986. Effect of various growth conditions on spore formation and bacillomycin L production in *Bacillus subtilis*. *Can. J. Microbiol.* 32 : 254-258.
- Dobois, M., Gilles, K.A., Hamilton, J.K., Robers, P.A. and Smith, F. 1956. Colorimetric method for determination of sugar and related substances. *Anal. Chem.* 28 : 350-356.
- Ferreira, J.H.S. Mathee, F.N. and Thomas, A.C. 1991. Biological control of *Eutypa lata* on grapevine by an antagonistic strain of *Bacillus subtilis*. *Phytopathol.* 81 : 283-287.
- Gamliel, A., Kantan, J. and Cohon, E. 1989. Toxicity of choronnitrobenzenes to *Fusarium oxysporum* and *Rhizoctonia solani* as related to their structure. *Phytoparasitica.* 17 : 101-106.

- Haavik, H.I. and Thomassen, S. 1973. A bacitracin- negative mutant of *Bacillus licheniformis* which is able to sporulate. J. Gen. Microbiol. 76 : 451-454.
- Haavik, H.I. 1974a. Studies on the formation of bacitracin by *Bacillus licheniformis* : effect of glucose. J. Gen. Microbiol. 81 : 383-390.
- Haavik, H.I. 1974b. Studies on the formation of bacitracin by *Bacillus licheniformis* : role of catabolite repression and organic acid. J. Gen. Microbiol. 84 : 321-326.
- Hanlon, G.W., Hodges, N. A. and Russell, A.D. 1982. The influence of glucose, ammonium and magnesium availability on the production of protease and bacitracin by *Bacillus licheniformis*. J. Gen. Microbiol. 128 : 845-851.
- Hu, W.S. and Demain, A.L. 1979. Regulation of antibiotic biosynthesis by utilizable carbon sources. Process Biochem. 14 : 2-6.
- Iwai, Y. and Omura, S. 1982. Culture condition for screening of new antibiotics. J. Antibiot. 35 : 123-141.
- Katz, E. and Demain, A.L. 1977. The peptide antibiotics of *Bacillus* : chemistry, biogenesis and possible functions. Bacteriol. Rev. 41 : 449-474.
- Kleinkauf, H. and Dohren, H.V. 1985. Peptide Antibiotic. *In* Comprehensive Biotechnology in the Principle, Application and Regulation of Biotechnology in Industry, Agriculture and Medicine. 3th ed. pp. 95-135, London : Pergamon press.
- Kuratsu, Y. and Inuzuka, K. 1983. Control of broth viscosity in colistin fermentation by *Bacillus polymyxa*. J. ferment. Technol. 61 : 581-586.
- Leifert, C., Li, H., Chidburee, S., Workman, S., Sigeo, D., Epton, H.A.S. and Harbour, A. 1995. Antibiotic production and biocontrol activity by *Bacillus subtilis* CL27 and *Bacillus pumilus* CL45. J. Appl. Bacteriol. 78 : 97-108.
- Makkar, R.S. and Cameotra, S.S. 1997. Utilization of molasses for biosurfactant production by two *Bacillus* strains at thermophilic conditions. JAOCS. 74 : 887-889.
- Martin, J.F. and Demain, A.L. 1980. Control of antibiotic synthesis. Microbiol. Rev. 44 : 230-251.
- Matsuura, K. 1986. Scanning electron microscopy of the infection process of *Rhizoctonia solani* in leaf sheaths of rice plants. Phytopathol. 76 : 811-814.

- Mckeen, C.D., Reilly, C.C. and Pusey, P.L. 1986. Production and partial characterization of antifungal substances antagonistic to *Monilinia fructicola* from *Bacillus subtilis*. *Phytopathol.* 76 : 136-139.
- Miyoshi, T., Iseki, M., Konomi, T. and Imanaba, H. 1980. Biosynthesis of biocyclomycin. 1. Appearance of aerial mycelia negative strains (am). *J. Antibiot.* 33 : 480-487.
- Ohno, A., Ano, T. and Shoda, M. 1992a. Production of antifungal antibiotic, iturin in a solid state fermentation by *Bacillus subtilis* NB22 using wheat bran as a substrate. *Biotechnol. Lett.* 14 : 817-822.
- Ohno, A., Ano, T. and Shoda, M. 1995a. Production of a lipopeptide antibiotic, surfactin, by recombinant *Bacillus subtilis* in solid state fermentation. *Biotechnol. Bioeng.* 47 : 209-214.
- Ohno, A., Ano, T. and Shoda, M. 1995b. Effect of temperature on production of lipopeptide antibiotics, iturin A and surfactin by a dual producer, *Bacillus subtilis* RB 14, in solid-state fermentament. *J. Ferment. Bioeng.* 80 : 517-519.
- Okamura, K., Kaki, A., Mutoh, Y., Snimauchi, Y. and Ishikura, T. 1977. Fermentative production of deltamycin and deacyltamycin. *J. Ferment. Technol.* 55: 347-355.
- Oyama, M. and Kubota, K. 1993. Induction of antibiotic production by protease in *Bacillus brevis* (ATCC 8185). *J. Biochem.* 113 : 637-641.
- Phae, C.G. and Shoda, M. 1991. Investigation of optimal condition for foam separation of iturin and antifungal peptide produced by *Bacillus subtilis*. *J. Ferment. Bioeng.* 71 : 118-121.
- Podile, A.R., Prasad, G.S. and Dube, H.C. 1987. Partial characterization of antagonistic principle of *Bacillus subtilis* AF 1. *J. Biological control.* 1 : 60-65.
- Pusey, P.L. and Wilson, C.L. 1984. Postharvest biological control of stone fruit brown rot by *Bacillus subtilis*. *Plant Dis.* 68 : 753-756.
- Pusey, P.L., Hotchkiss, M.W., Dulmage, H.T., Baumgardner, R.A., Zehr, E.I., Reilly, C.C. and Wilson C.L. 1988. Pilot tests for commercial production and application of *Bacillus subtilis* (B-3) for postharvest control of peach brown rot. *Plant Dis.* 72 : 622-626.

- Pusey, P.L. 1989. Use of *Bacillus subtilis* and related organisms as biofungicides. *Pestic. Sci.* 27 : 133-140.
- Rytter, J.L., Lukezic, F.L., Craig, R. and Moorman, G. W. 1989. Biological control of geranium rust by *Bacillus subtilis*. *Phytopathol.* 79 : 367-370.
- Sandrin, C., Peypoux, F. and Michel, G. 1990. Coproductionh of surfactin and iturin A, lipopeptides with surfactant and antifungal properties by *Bacillus subtilis*. *Biotechnol. Appl. Biochem.* 12 : 370-375.
- Sen, R. and Swaminathan, T. 1997. Application of response-surface methodology to evaluate the optimum environmental conditions for the enhanced production of surfactin. *Appl. Microbiol. Biotechnol.* 47 : 358-363.
- Sumino, Y., Sonoi, K. and Doi, M. 1993. Scale-up of purine nucleoside fermentation from a shaking flask to a stirred-tank fermentor. *Appl. Microbiol. Biotechnol.* 38 : 581-585.
- Suphantharika, M., Ison, A.P., Lilly, M.D. and Buckland, B.C. 1994. The influence of dissolved oxygen tension on the synthesis of the antibiotic difficidin by *Bacillus subtilis*. *Biotechnol. Bioeng.* 44 : 1007-1012.
- Tuffile, C.M. and Pinto, F. 1970. Determination of oxygen transfer coefficients in viscous streptomycetes fermentation. *Biotechnol. Bioen.* 12 : 849-871.
- Weinberg, E.D. 1973. Secondary metabolism : Control by temperature and inorganic phosphate. *Dev. Ind. Microbiol.* 15 : 70-81.